

ऋग्वेद मण्डल १ सूक्त २| Rigveda Mandala 1 Sukta 2

मधुच्छन्दा ऋषिः।

देवता:		छन्दः	
१-३	वायुः	१, २	पिपीलिकामध्यानिचृद्गायत्री
४-६	इन्द्रवायुः	३-५, ७-९	गायत्री
७-९	मित्रावरुणौ	६	निचृद्गायत्री

षड्जः स्वरः।

Madhuchchhanda Rishiḥ.

Devataaḥ	
1 - 3	Vayuḥ
4 - 6	Indra- Vayuḥ
7 - 9	Mitra-Varuṇau

Chhandaḥ	
1, 2	Pipeelikaa-madhyaa-nichrid-gaayatree
3-5, 7-9	Gaayatree
6	Nichrid-gaayatree

Ṣhaḍjaḥ swaraḥ

वाय॑वा आ या॑हि दर्श॑तेमे सोम॑ अर॑कृताः । तेषा॑ पाहि श्रु॑धि हव॑म् ॥ १ ॥

वायो॑ इति॑ आ या॑हि दर्श॑त इमे सोम॑ाः अर॑कृताः । तेषा॑म् पा॒हि श्रु॑धि हव॑म् ॥

1 Om Vayavaa yaahi darshat-eme soma arañ-kritaah.

Teṣhaam paahi shrudhee havam.

वाय॑ उक्थे॑भिर्जर॑न्ते त्वाम॑च्छा ज॒रितारः॑ । सु॒तसौ॑माः अ॒हर्वि॑दः ॥ २ ॥

वायो॑ इति॑ उक्थे॑भिः ज॒रन्ते॑ त्वाम॑ अ॒च्छ ज॒रितारः॑ । सु॒तसौ॑माः अ॒हर्वि॑दः ॥

2 Om Vaaya ukthebhir-jarante tvam-achchhaa jaritaarah.

Suta-somaa aha-rvidaḥ.

वायो॑ तव॑ प्र॒पृञ्च॑ती धेना॑ जिगा॒ति दा॑शुषे । उ॒रूची॑ सोम॑पीतये ॥ ३ ॥

वायो॑ इति॑ तव॑ प्र॒पृञ्च॑ती धेना॑ जिगा॒ति दा॑शुषे । उ॒रूची॑ सोम॑पीतये ॥

3 Om Vayo tava pra-priñchatee dhenaa jigaati daashuṣhe.

Uroochee soma-peetaye

इन्द्र॑वायू इ॒मे सु॒ता उप॑ प्र॒यौभि॑राग॒तम् । इन्द्र॑वो वा॒मुश॑न्ति हि ॥ ४ ॥

इन्द्र॑वायू इति॑ इ॒मे सु॒ताः उप॑ प्र॒यःऽभिः॑ आ ग॒तम् । इन्द्र॑वः वा॒म् उ॑शन्ति हि ॥

4 Om Indra-vaayoo ime sutaa upa prayobhiraa gatam.

Indavo vaam-ushanti hi

वा॒युविन्द्र॑श्च॒ चेत॑थः सु॒ताना॑ वा॒जिनी॑वसू । ता॒वा या॑तमु॒प द्र॑वत् ॥ ५ ॥

वा॒यो इति॑ इन्द्रः॑ च॒ चेत॑थः सु॒ताना॑म् वा॒जिनी॑ऽवसू इति॑ । तौ आ या॑तम् उप॑ द्रवत् ॥

5 Om Vaayav-indrashcha chetathaḥ sutaanaam vaajinee-vasoo.

Taavaa yaatamupa dravat

वा॒युविन्द्र॑श्च॒ सु॒न्वतः॑ आ॒यात॑मु॒प नि॑ष्कृ॒तम् । म॒क्षि॑ऽऽ॒न्त्या धि॒या न॑रा

॥६॥

वा॒यो इति॑ इन्द्रः॑ च॒ सु॒न्वतः॑ आ या॑तम् उप॑ निः॑स्कृ॒तम् । म॒क्षु इ॒त्या धि॒या न॑रा ॥

6 Om Vaayav-indrashcha sunvata aa yaatam-upa niṣh-kritam,

Makṣhv-itthaa dhiyaa naraa

मि॒त्रं हु॑वे पू॒तद॑क्षं वरु॒णं च॑ रि॒शाद॑सम् । धि॒यं घृ॑ताचीं सा॒धन्ता॑ ॥ ७ ॥

मि॒त्रम् हु॑वे पू॒तऽद॑क्षम् वरु॒णम् च॑ रि॒शाद॑सम् । धि॒यम् घृ॑ताचीम् सा॒धन्ता॑ ॥

7 Om Mitram huve poota-dakṣham varuṇam cha rishaadasam.

Dhiyam ghritaacheem saadhantaa.

ऋ॒तेन॑ मि॒त्रावरु॑णावृ॒तावृ॑धावृ॒तस्पृ॑शा । क्र॒तुं बृ॑हन्त॑माशा॒थे ॥ ८ ॥

ऋ॒तेन॑ मि॒त्रावरु॑णौ ऋ॒तऽवृ॑धौ ऋ॒तस्पृ॑शा । क्र॒तुम् बृ॑हन्त॑म् आशा॒थे ॥

8 Om Riten mitra-varuṇaav-ritaa-vridhaav-rita-sparshaa.

Kratum brihantam-aashaathe.

क॒वी नो॑ मि॒त्रावरु॑णा तु॒विजा॑ता उ॒रुक्ष॑या । दक्षं॑ दधा॒ते अ॒पस॑म् ॥ ९ ॥

क॒वी नः॑ मि॒त्रावरु॑णा तु॒विऽजा॑तौ उ॒रुऽक्ष॑या । दक्षं॑ दधा॒ते अ॒पस॑म् ॥

9 Om Kavee no mitra-varuṇaa tuvijaataa urukṣhayaa.

Dakṣham dadhaate apasam